

**O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIIY VA O‘RTA MAXSUS TA’LIM VAZIRLIGI
SAMARQAND DAVLAT UNIVERSITETI**

Ro‘yxatga olindi:
№ MD-5A120302-
“ ” 201_ yil

Samarqand davlat universiteti
rektori
 I.Xalmuradov
201 yil “ ”

**QADIMGI OSIYO TARIXI TARIXSHUNOSLIGI VA
MANBASHUNOSLIGINING NAZARIY ASOSLARI FANINING**

O‘QUV DASTURI

Bilim sohasi:	100000	–	Gumanitar soha
Ta’lim sohasi:	120000	–	Gumanitar fanlar
Ta’lim yo‘nalishi:	5A120302	–	Tarix (yo‘nalishlar va mamlakatlar bo‘yicha)

Samarqand – 201_

Fan dasturi Samarqand davlat universiteti Tarix fakulteti kengashida ko‘rib chiqilgan va tavsiya qilingan (201_ yil “___” _____dagi “___” -sonli bayonnoma).

Fakultet dekani:

dots. D.M. Djurakulova

Fan dasturi Samarqand davlat universitetida ishlab chiqildi.

Tuzuvchilar:

Rahmatullayev M.R. - SamDU Tarix fakulteti, Jahon tarixi kafedrası o‘qituvchisi, tarix fanlari nomzodi

Taqrizchilar:

Handamova M. - SamDChTI ijtimoiy fanlar kafedrası dotsenti, tarix fanlari nomzodi

Xashimova M.M. - SamDU Tarix fakulteti, Jahon tarixi kafedrası dotsenti, t.f.n.

Fanning dasturi Samarqand davlat universiteti o‘quv-uslubiy kengashining 201_ yil “___” _____dagi “___”-son majlis bayoni bilan ma’qullangan.

O‘quv uslubiy Kengash raisi:

prof. A.S. Soleev

I. O'quv fanining dolzarbligi va oliy kasbiy ta'limdagi o'rni

O'zbekistonning o'z mustaqillik yillarida jamiyatimiz taraqqiyoti sohasida sezilarli o'zgarishlar bo'lib o'tganligi bilan izohlanadi. Ushbu ijobiy o'zgarishlar tarixga bo'lgan xolisona munosabatlarda, ayniqsa kuchli kuzatildi. Binobarin, ibtidoiy jamiyatdan to hozirgacha o'tgan insoniyat o'tmish tarixi, uning chuqur mazmuni avlodlar uchun ibrat, namuna ekanligi e'tiborga loyiq dolzarb masaladir. Shunday ekan, ulkan tarixning eng qadimgi davrlari, uning tarkibiy qismi bo'lgan "Qadimgi Osiyo tarixi tarixshunosligi va manbashunosligi nazariy muammolari" o'quv fani o'ziga xos sivilizasiya, taraqqiyot mazmuniga ega. "Qadimgi Osiyo tarixi tarixshunosligi va manbashunosligi nazariy muammolari" o'quv fanini insoniyat sivilizasiyasining yutuqlaridan va tajribasidan to'la bahramand bo'lish, umuminsoniy qadriyatlarni anglab yetishga ko'maklashish va dunyo miqyosida mavjud bo'lgan muammolarning tarixiy ildizlarini izlab topish kabi dolzarb masalalarni o'rganadi.

Ushbu dasturda Qadimgi Osiyo tarixi tarixshunosligi va manbashunosligi fanining vazifasi eng avvalo tarix aniqlovchisi va tarixiy tadqiq usullarini eng qadimgi davrdan hozirgi kunlarga bo'lgan jarayoni va jamiyatning rivojlanishiga qo'shgan hissasi va ahamiyati kabi muhim masalalar to'liq aks etgan.

II. O'quv fanining maqsadi va vazifalari

Fanni o'qitishning maqsadi – Qadimgi Osiyo mamlakatlari qadimgi davri tarixi bo'yicha manbalar va ilmiy adabiyotlarni, Yevropada tarixiy bilimlar rivojida mavjud bo'lgan muammolarning tarixiy ildizlarini, qadimgi davrda xalqlarning ijtimoiy – iqtisodiy, siyosiy va madaniy rivojlanishining asosiy bosqichlari hamda yo'nalishlarini tadqiq etishdan iborat. Shuningdek, Qadimgi davrda Qadimgi Osiyo mamlakatlari tarixida ro'y bergan muhim voqea va jarayonlarni manbalar asosida yoritib berish, insoniyatning ko'p asrlik taraqqiyotiga katta ta'sir ko'rsatgan omillarni tahlil qilish, tarixiy rivojlanish jarayonida Osiyo mamlakatlarida qadimda ro'y bergan voqea va jarayonlarni ilmiy jihatdan mukammal o'rganishdan iborat.

Fanni o'qitishning vazifalari - Osiyo mamlakatlari qadimgi davr tarixi bo'yicha manbalar va ilmiy adabiyotlarni chuqur ilmiy nuqtai nazardan tadqiq etish, Osiyoda tarixiy bilimlar rivojida mavjud bo'lgan muammolarning tarixiy ildizlarini o'rganish, qadimgi davrda xalqlarning ijtimoiy – iqtisodiy, siyosiy va madaniy rivojlanishining asosiy bosqichlari hamda yo'nalishlarini tushuntirishdan iborat.

Fan bo'yicha talabalarining bilim, ko'nikma va malakalariga qo'yidagi talablar qo'yiladi. ***Magistrant:***

- "Qadimgi Osiyo tarixi tarixshunosligi va manbashunosligining nazariy muammolari" fanidan talabalar har bir tarixiy davrda tarixiy tadqiqotlar ko'lami,

har bir davrning o'z dolzarb muammosini tadqiqotlarning metodologik asoslari haqida *ko'nikmalarga ega bo'lishi* kerak;

- Qadimgi Osiyo tarixi tarixshunosligi va manbashunosligining nazariy muammolarining mukammal, rivojlanib borish jarayonlari, tarix fanining alohida fan mavqeyiga ega bo'lishi. Klassik va hozirgi davrdagi tarix fanining dolzarb muammolari, Yevropa, Osiyo olimlari, manbashunoslarning tarixiy nazariyalari haqida *bilimlarga ega bo'lishi* kerak;

- Qadimgi Osiyo tarixi tarixshunosligi va manbashunosligining nazariy muammolarining jahon hamjamiyati tomonidan to'plangan tarixiy tajribani ilmiy va pedagogik amaliyotda samarali qo'llash *malakalariga ega bo'lishi* kerak.

III. Asosiy nazariy qism (ma'ruza mashg'ulotlari)

Qadimgi Misr tarixini o'rganilish muammolari

Qadimgi Misr tarixining manbalari

Nil vodiysining tabiiy shart-sharoiti, aholisi. Qadimgi Misr haqida Gerodot va boshqa antik yozuvchilar. Moddiy va madaniy yodgorliklar. Arxeolog J.F.Shampalon kashfiyotlari.

Ilk va qadimgi shoxliklar davrida Misr

Qadimgi Misr aholisi, qishloq jamoalari. Qulchilikning kelib chiqishi. Nomlar va ularning birlashuvi. Yuqori-quyi Misr yagona davlat bo'lib birlashuvi. I-II sulolalar davrida ilk shoxlik, III-VI sulolalar davrida qadimgi shoxlik davrida rivojlanish. Piramidalar. Qadimgi shoxlikning zaiflashuvi va uni qulashi.

O'rta shoxliklar davrida Misr

O'rta shoxliklar davrida Misrning qaytadan birlashuvi masalasi. XII sulola, iqtisodiy rivojlanish. Dehqonchilik, xunarmandchilik, savdo mulkiy tabaqalanish. Qullar, kambag'allar qo'zg'oloni. Giksoslar hujumi.

Yangi shoxlik davrida Misr

Giksoslarni Misrdan haydalishi, yangitdan birlashish. Temir mehnat qurollari. Iqtisodiy yutuqlar. Qulchilikning rivojlanishi. XVII sulola. Bosqinchilik yurishlari. Exnaton diniy islohoti va uning muvaffaqiyatsizligi. XIX, XX sulolalar davrida.

Qadimgi ikki daryo oralig'i tarixini o'rganilishini yo'nalishlari. Qadimgi

Mesopotamiya tarixini o'rganish manbalari

Qadimgi Mesopotamiyaning tabiiy shart-sharoitlari, aholisi. Mesopotamiyaning o'rganish manbalari. Antik avtorlarning ma'lumotlari. Mixsimon yozuvlar. Moddiy madaniyat yodgorliklari. Qonunlar podsho yozuvlari, diniy matnlar.

Qadimgi Mesopotamiyaning shahar davlatlar tarixi

Qadimgi Mesopotamiya hududiga Shumer, Akkadlarni ko'chib kelishi va ularning xo'jaligini rivojlanishi. Mulkiy tengsizlik Qulchilikning vujudga kelishi. Ur, Uruk, Kish, Mari kabi shahar davlatlari tarixi va ularning o'zaro kurashi.

Qadimgi Mesopotamiyada yagona davlatning tashkil topish tarixi

Mesopotamiyada Akkad davlatining tashkil topishi. Sargon va uning vorislari davrida Akkad davlati. Uning ichki va tashqi siyosati. Qul va erkin kishilarni ekspluatasiya qilinishi. Urning III sulolasi va uning qulashi.

Qadimgi Bobil davlati

Bobilning yuksalishi. Hammurapi davrida ikki daryo oralig'i. Hammurapi qonunlari. Bobil davlatining kuchayishi. Hammurapi davlatining omonatligi. Kassitlar hujumi va Bobilning parchalanib ketishi.

Qadimgi Old Osiyo va Kichik Osiyo tarixining manbashunosligi va tarixshunoslik muammolari Ikki daryo oralig'i manbashunosligi

Ikki daryo oralig'ining yozuv yodgorliklari, moddiy madaniyat va antik davr yozuvchilarining ma'lumotlari. Paleolit, neolit (mezolit) davri yodgorliklari. Mixxat matnlari.

Arxeologik tekshirishlar tarixi

XIX asr o'rtalarida arxeologik qazish ishlarini boshlanishi. Sargon saroyi, Kalax, Nipeviya xarobalarini ochilishi. Arxeologik Koldoveyning XIX asr oxirida XX asr boshlarida qazish ishlari.

Mixsimon yozuvlar va ularning o'qib chiqarilishi

Mixsimon yozuvlar tarixi. Bu yozuvlarni o'qib chiqish muammolari. Xo'jalik, ijtimoiy – siyosiy tuzum va madaniy hayotga oid hujjatlar. Podsho Hammurapi yozishma hujjatlar va boshqalar.

Kichik Osiyo tarixining manbashunosligi

Neolit davri yodgorliklari. Cheyune – tepa. Chatal Guyuk kabi yodgorliklar. Bug'oz qoya qazishmalari. Xett yozuvlari. Xett qonunlar to'plami. Podsholardan qolgan yozuv yodgorliklar.

Qadimgi Eron, O'rta Osiyo tarixini o'rganish

Qadimgi Eron, O'rta Osiyo tarixini o'rganish manbalari Eron, O'rta Osiyoning tabiiy sharoitlari. Antik davr yozuvchilarining axborotlari. Bexistun yozuv yodgorliklari. Eronning mixxat yodgorliklari. Flanden, Persepol, Xorazm qazish ishlari. Moddiy va madaniy yodgorliklar, ularning o'rganishni amaliy ahamiyati.

Eron va O'rta Osiyo xududining eng qadimgi davlatlarining vujudga kelishi

Eron va O'rta Osiyoning eng qadimgi qabilalar, ularning xo'jaligi. Elam. Midiyaning yuksalishi. Axomoniylar sulolasi davrida forslar. Kir, kumbizning harbiy yurishlari.

Doro I davrida Eron davlati

Doro I ning taxtga kelishi. Doro I ning moliyaviy, ma'muriy boshqarma islohotlari. Bosqinchilik yurishlari. Doro I vorislari davrida. Eronning zaiflashuvi. Axmoniylarni O'rta Osiyoni bo'ysundirish harakatlari.

Qadimgi Eron, O'rta Osiyo madaniyati

Eron, O'rta Osiyo xalqlarining qadimgi diniy e'tiqodlari, zardushtiylik dini. Moddiy madaniyat yodgorliklari. Epos yodgorliklar. Binokorlik, san'at yodgorliklari va ularning mazmuni.

Qadimgi Hindiston tarixi, arxeologik yo'nalishlari.

Qadimgi Hindiston tarixini o'rganish manbalari

Er.avv. III-II ming yilliklarda Xindistonning geografik joylashishi, tabiiy shart-sharoiti. Antik dunyo yozuvchilarining ma'lumotlari. Yozma manbalar. Ayniqsa «Manu qonunlari», arxeologik yodgorliklar, vedalar, dostonlar kabi manbalar.

Qadimgi Xindiston tarixshunoslik muammolarini o'rganish

Xindistonning eng qadimgi davriga bag'ishlangan «Puronalar» tarixiy asari. Xind xronikalari. Marko Pollo Afsonaviy Nikitin kabi sayyoxatchilar ma'lumotlari, Xind shshoiri Kalindasaning «Shakunatala» kabi asarlar. «Xarappa», «Maxinjo - Daro»dagi arxeologik ma'lumotlar. Rus va Yevropa olimlari qoldirgan ma'lumotlar.

Oriylargacha bo'lgan eng Qadimgi Xindiston

Eng Qadimgi Xindiston tabiiy shart-sharoitlari. Aholisi. Xindistonda «Xarappa», «Moxinjo - Doro» sivilizasiyasi. Shaxarlar va davlatlarning paydo bo'lishi va ularning tushkunlikka ketishi. Xindistonda yangi yuksalish davrining boshlanishie Xindiston xududiga oriylarning kelib joylashishi. Xindistonning yangi rivojlanish davri. Varnalarning tashkil topishi. Yirik markazlashgan davlatlarning tashkil topishi va ularning yemirilishi.

Qadimgi Xitoy tarixining muammolari.

Qadimgi Xitoy tarixining o'rganish manbalari

Qadimgi Xitoyning geografik joylashishi. Tabiiy shart-sharoiti va aholisi. Qadimgi Xitoy yozuv yodgorliklari. Moddiy va madaniy yodgorliklar. «Chan Syu» (Ko'klam va kuz) asari, «Katta Xan sulolasi tarixi» asari. Arxeologik yodgorliklar.

Qadimgi Xitoy tarixida dastlabki davlat birlashmalarining paydo bo'lishi

Qadimgi Xitoy qabilalari. Ularning o'zaro kurashi. Sya qabilasi qahramonlik davri. Qitoy qabila ittifoqlari va davlat birlashmalari va ularning rivojlanib borishi.

Qadimgi Xitoy tarixida markazlashgan davlatlarning paydo bo'lishi

Er. avv. II ming yillik boshlarida Xuanxe daryosi xavzasidagi qabilalar. Shan qabilasining kuchayishi. Chen Tan tuzgan Shan (In) davlati va uning rivojlanishi. Shan (In) davlatining parchalanib ketishi.

Sin imperiyasi davrida Xitoy

Sin podshohligining vujudga kelishi. Uning yuksalishi. Shan-Yan islohatlari. Sin sulolasi. Soliq va rasmiyatchilikning o'sishi. Ulug' Xitoy devori. Siyosiy opozisiyani quvg'in qilinishi. Dehqonlar qo'zg'oloni. Sin sulolasining yemirilishi.

IV. Seminar mashg'ulotlarni tashkil etish bo'yicha ko'rsatma va tavsiyalar

Seminar mashg'ulotlarida magistrantlar "Qadimgi Osiyo tarixi tarixshunosligi va manbashunosligining nazariy muammolari" fanidan ma'ruza darslarida olgan nazariy bilimlarini mustahkamlash bilan birga, seminarlar mavzulari bo'yicha tayyorgarlik ko'rish jarayonida qo'shimcha adabiyotlar va tarixiy manbalar bilan tanishish orqali qo'shimcha bilim oladilar. Natijada ularning bilim doiralari ilmiy jihatdan asoslangan holda kengayadi.

"Qadimgi Osiyo tarixi tarixshunosligi va manbashunosligining nazariy muammolari" fani bo'yicha seminar mashg'ulotlarining tavsiya etiladigan mavzulari:

1. Ilk va qadimgi shohliklar davrida Misr.
2. O'rta shohliklar davrida Misr.
3. Yangi shohlik davrida Misr.
4. Qadimgi Mesopotamiyada yagona davlatning tashkil topish tarixi.
5. Qadimgi Babil davlati.
6. Mixsimon yozuvlar va ularning o'qib chiqarilishi.
7. Kichik Osiyo tarixining manbashunosligi.
8. Doro I davrida Eron davlati.
9. Qadimgi Eron, O'rta Osiyo madaniyati.
10. Oriylargacha bo'lgan eng Qadimgi Hindiston.
11. Hindistonda yangi yuksalish davrining boshlanishi.
12. Qadimgi Xitoy tarixida markazlashgan davlatlarning paydo bo'lishi.
13. Sin imperiyasi davrida Xitoy.
14. Moddiy madaniyat yodgorliklari.
15. Qonunlar podsho yozuvlari, diniy matnlar

16. Qadimgi Mesopotamiya hududiga Shumer, Akkadlarni ko'chib kelishi va ularning xo'jaligini rivojlanishi.
17. Mulkiy tengsizlik Qulchilikning vujudga kelishi.
18. Ur, Uruk, Kish, Mari kabi shahar davlatlari tarixi va ularning o'zaro kurashi.
19. Mesopotamiyada Akkad davlatining tashkil topishi.
20. Sargon va uning vorislari davrida Akkad davlati.

Izoh: Ishchi fan dasturini shakllantirish jarayonida ishchi o'quv rejada mazkur seminar mashg'ulot uchun belgilangan soat hajmidan tashqari soatlar hajmiga mos mavzular tanlab belgilanadi.

V. Mustaqil ta'lim va mustaqil ishlar

Mustaqil ta'limdan ko'zlangan maqsad va vazifalar – bu talabalarda mustaqil bilim olish ko'nikmalarini shakllantirishdan iborat.

Mustaqil ta'lim seminar mashg'ulotlariga tayyorgarlik ko'rishdan tashqari fan dasturida ko'rsatilmagan, ammo fan bo'yicha talabaning bilim doirasini kengaytiruvchi qo'shimcha mavzular doirasida berilgan topshiriqlarni bajarishni o'z ichiga oladi.

Mustaqil ta'lim uchun tavsiya etiladigan mavzular:

1. Nil vodiysining tabiiy shart-sharoiti, aholisi
2. Qadimgi Misr haqida Gerodot va boshqa antik yozuvchilar
3. Moddiy va madaniy yodgorliklar
4. Arxeolog J.F.Shampalon kashfiyotlari
5. Qadimgi Misr aholisi, qishloq jamoalari
6. Qulchilikning kelib chiqishi. Nomlar va ularning birlashuvi
7. Yuqori-quyi Misr yagona davlat bo'lib birlashuvi
8. I-II sulolalar davrida ilk shoxlik
9. III-VI sulolalar davrida qadimgi shoxlik davrida rivojlanish
10. O'rta shoxliklar davrida Misrning qaytadan birlashuvi masalasi
11. XII sulola, iqtisodiy rivojlanish
12. Giksoslarni Misrdan haydalishi, yangitdan birlashish
13. Temir mehnat qurollari. Iqtisodiy yutuqlar
14. Qulchilikning rivojlanishi
15. XVII sulola. Bosqinchilik yurishlari
16. Exnaton diniy islohoti va uning muvaffaqiyatsizligi
17. XIX, XX sulolalar davrida
18. Qadimgi Mesopotamiyaning tabiiy shart-sharoitlari, aholisi

Izoh: Fan ishchi dasturini shakllantirish jarayonida mazkur mashg'ulot uchun ishchi o'quv rejada ko'rsatilgan soatlar hajmiga mos mavzular ro'yxati shakllantiriladi.

Fan bo'yicha kurs ishi. Kurs ishi fan mavzulariga taalluqli masalalar yuzasidan talabalarga yakka tartibda topshiriq shaklida beriladi. Kurs ishining hajmi, rasmiylashtirish shakli, baholash mezonlari fan ishchi dasturda va tegishli kafedra tomonidan belgilanadi. Kurs ishining bajarish talablarida fanga oid bilim, ko'nikma va malakalarini shakllantirishga xizmat qilishi kerak.

Shuningdek, kurs ishining maqsadi magistrantlarni mustaqil ishlash qobiliyatini rivojlantirish, olgan nazariy bilimlarini qo'llashda amaliy ko'nikmalar hosil qilish va zamonaviy bilim ko'nikmalarini shakllantirishdir.

Kurs ishlari (loyihalari) fan bo'yicha o'quv faoliyati turi sifatida qaraladi va uni o'rganishga ajratilgan soat chegarasida bajariladi.

Kurs ishi uchun taxminiy mavzular:

1. Ilk va qadimgi shohliklar davrida Misr.
2. Qadimgi Mesopotamiyada yagona davlatning tashkil topish tarixi.
3. Qadimgi Babil davlati.
4. Mixsimon yozuvlar va ularning o'qib chiqarilishi.
5. Kichik Osiyo tarixining manbashunosligi.
6. Qadimgi Eron, O'rta Osiyo madaniyati.
7. Hindistonda yangi yuksalish davrining boshlanishi.
8. Qadimgi Xitoy tarixida markazlashgan davlatlarning paydo bo'lishi.
9. Nil vodiysining tabiiy shart-sharoiti, aholisi
10. Qadimgi Misr haqida Gerodot va boshqa antik yozuvchilar
11. Moddiy va madaniy yodgorliklar
12. Qadimgi Misr aholisi, qishloq jamoalari
13. O'rta shoxliklar davrida Misrning qaytadan birlashuvi masalasi
14. Temir mehnat qurollari. Iqtisodiy yutuqlar
15. Qulchilikning rivojlanishi
16. Exnaton diniy islohoti va uning muvaffaqiyatsizligi
17. Qadimgi Mesopotamiyaning tabiiy shart-sharoitlari, aholisi

VI. Asosiy va qo'shimcha adabiyotlar va axborot manbalari

Asosiy adabiyotlar

1. Алексеев В. П., Першиц А. И. История первобытного общества. М., Высшая школа, 1990 г.
2. Историография истории Древнего Востока. Под. ред. В. И. Кузищина. СПб., 2002.
3. Источниковедение истории Древнего Востока. Под. ред. В. И. Кузищина. М., 1984.
4. Коровкин Ф. П. Қадимги дунё тарихи. Қайта ишланган русча учинчи нашрига мувофиқ ўзбек тилида бешинчи нашри. Т., «Ўқитувчи» 1993 й.

Qo'shimcha adabiyotlar

1. Мирзиёев Ш.М. Танқидий таҳлил, қатъий тартиб-интизом ва шахсий жавобгарлик – ҳар бир раҳбар фаолиятининг кундалик қонидаси бўлиши керак. Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2016 йил якунлари ва 2017 йилга мўлжалланган иқтисодий дастурнинг энг муҳим устувор йўналишларига бағишланган Вазирлар Маҳкамасининг кенгайтирилган мажлисидаги маъруза. Т.: “Ўзбекистон”. 2017.
2. Мирзиёев Ш.М. Қонун устуворлиги ва инсон манфаатларини таъминлаш юрт тараққиёти ва халқ фаровонлигининг гарови. Т.: “Ўзбекистон”. 2017.
3. Мирзиёев Ш.М. Буюк келажагимизни мард ва олижаноб халқимиз билан бирга қўрамиз. Т.: “Ўзбекистон”. 2017.
4. Мирзиёев Ш.М. Эркин ва фаровон, демократик Ўзбекистон давлатини биргаликда барпо этамиз. Ўзбекистон Республикаси Президенти лавозимига киришиш тантанали маросимига бағишланган Олий Мажлис палаталарининг қўшма мажлисидаги нутқ. Т.: “Ўзбекистон”. 2016.
5. Абдиев В. И. Қадимги Осиё тарихи. Т., «Ўрта ва олий мактаб давлат нашриёти», 1964 й.
6. Александров Г. Ф. Очерки истории социальных идей в древней Индии. М., «Наука», 1990 г.
7. Бойназаров Ф.Б. Қадимги дунё тарихи. А.Қодирий номидаги халқ мероси нашриёти. 2004 г.
8. Бонгард-Левин Г. М., Ильин Г. Ф. Древняя Индия. М., «Наука», 1969 г.
9. Дандамаев М.А. Политическая история Ахменидской державы. М., Наука, 1985 г. Кромер С. Н. История начинается в Шумере. М., Изд-во Восточной литературы. 1991 г.
10. Редер Д.Г., Черкасова Е.А. Қадимги дунё тарихи. Т., «Ўқитувчи», 1974 й.
11. Рахмонов У.В. Қадимги Осиё тарихи тарихшунослиги ва манбашунослиги назарий муаммолари. Ўқув-услубий мажмуа. Университет 2011.

Elektron rejalar

1. <http://grid.rug.nl/ahc/>

2. [http: // Librory. Byu. edu/-rdh/eurodocs/](http://Library.Byu.edu/-rdh/eurodocs/)
3. [http: // history.hanover,edu/texts.htm](http://history.hanover.edu/texts.htm)
4. [http: // www.ucr.edu/h-gig/horuslinks.html](http://www.ucr.edu/h-gig/horuslinks.html)
5. [http: // english www. hss. cmu. edu/history](http://english.www.hss.cmu.edu/history)
6. [http: // www.ukans.edu/history/vl/](http://www.ukans.edu/history/vl/)
7. [http: // www.lib.muohio.edu/inet/subj/history/wwii/index.html](http://www.lib.muohio.edu/inet/subj/history/wwii/index.html)
8. [http: // www.lib.byu.edu/-rdh/wwl/](http://www.lib.byu.edu/-rdh/wwl/)
9. [http: // classics.mit.edu.](http://classics.mit.edu)
10. [http: // www.washlaw.edu/forint/](http://www.washlaw.edu/forint/)
11. [http: // www.yale.edu/Lawweb/avolon.htm](http://www.yale.edu/Lawweb/avolon.htm)
12. [http: // www.yale.edu/acuns/](http://www.yale.edu/acuns/)
13. [http: www.uia.org./website/htm](http://www.uia.org./website/htm)

